

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Rev 401/10
16.06.2010. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Vlaste Jovanović, predsednika veća, Zvezdane Lutovac i Lidije Đukić, članova veća, u parnici tužioca Republike Srbije koju zastupa Republički javni pravobranilac - Odeljenje u L., protiv tuženih Ferijalnog saveza S. i Ferijalnog saveza S-1., čiji je zajednički zastupnik advokat D.P. iz S., radi poništaja ugovora, odlučujući o reviziji tuženih izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Vranju Gž. br. 585/08 od 25.08.2008. godine, u sednici veća održanoj dana 16.06.2010. godine, doneo je

P R E S U D U

USVAJA SE revizija tuženih, PREINAČUJE presuda Okružnog suda u Vranju Gž. br. 585/08 od 25.08.2008. godine, tako što se ODBIJA žalba tužioca, kao neosnovana i POTVRĐUJE presuda Opštinskog suda u Surdulici P. br. 283/06 od 10.10.2007. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Surdulici P. br. 283/06, stavom I izreke, odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca kojim je tražio da se poništi ugovor o prenosu prava na nepokretnosti PL. br. ... KO V. rid: kat. parcela br. ... na mestu zvanom B., kat. parcela br. ... na mestu zvanom B. i za zgradu - restoran na kat. parceli br. ... KO V.r., u površini od 176m², zaključen i overen između tuženih pod brojem 30 dana 17.12.2001. godine, što su tuženi dužni priznati, da ovaj ugovor ne proizvodi pravno dejstvo. Stavom II izreke odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca kojim je tražio da se službi za katastar nepokretnosti u S. naloži da po poništaju predmetnog ugovora i po pravnosnažnosti ove presude, izvrši odgovarajuću prenotaciju prava svojine, tako da se on upiše kao vlasnik predmetnih nepokretnosti. Stavom III izreke tužilac je obavezan da tuženima na ime troškova spora isplati 10.800,00 dinara.

Pravnosnažnom presudom Okružnog suda u Vranju Gž. br. 585/08 od 25.08.2008. godine, preinačena je navedena prvostepena presuda u pogledu odluka iz stava I i II izreke tako što je utvrđeno da ugovor o prenosu prava vlasništva na opisanim nepokretnostima upisanim u PL br. ... KO V.r., zaključen i overen između tuženih pod brojem 30 dana 17.12.2001. godine, ne proizvodi pravno dejstvo prema tužiocu; pa se tuženi obavezuju da omoguće tužiocu da upiše pravo vlasništva ovih nepokretnosti na svoje ime, kod Službe za katastar nepokretnosti u S., ako su za to ispunjeni zakonom propisani uslovi. Istom je preinačena i odluka o troškovima parničnog postupka, tako što su tuženi obavezani da tužiocu solidarno isplate 50.600,00 dinara.

Protiv navedene drugostepene presude tuženi su izjavili blagovremenu i dozvoljenu reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni kasacioni sud je ispitao pravilnost pobijane presude u smislu člana 399. ZPP-a i člana 55. stav 2. Zakona o izmenama i dopunama ZPP-a („Službeni glasnik Republike Srbije“, broj 111 od 29.12.2009. godine), jer je revizija izjavljena pre stupanja na snagu ovoga Zakona i našao da je ista osnovana zbog pogrešno primenjenog materijalnog prava. S tim da donošenjem pobijane presude nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka na koju Vrhovni kasacioni sud pazi po službenoj dužnosti u smislu člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP-a. Nisu učinjene ni bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje se revizijom ukazuje: iz tačke 12. citirane zakonske odredbe jer obrazloženja prvostepene i drugostepene presude sadrže jasne i neprotivrečne razloge o bitnim činjenicama; niti iz člana 380. stav 1. tačka 4. u vezi člana 361. stav 1. ZPP-a u postupku pred drugostepenim sudom jer je drugostepeni sud odluku doneo drugačije primenivši materijalno pravo na činjenično stanje utvrđeno u prvostepenoj presudi.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju tuženi Ferijalni savez S. je sudski overenim ugovorom o prenosu prava zaključenim sa tuženim Ferijalnim savezom S. 17.12.2001. godine, ovome preneo prava na nepokretnostima upisanim u PL. br. ... KO V.r.: kat. parcelu br. ..., kat. parcelu br. ... obe na mestu zvanom B. i zgradu - restoran na kat. parceli br. ... površine 176m², po kom osnovu se ovaj upisao u istom posedovnom listu kao vlasnik objekata (zgrada turizma) sagrađenih na ovim katastarskim parcelama koje su u društvenoj svojini. Ove katastarske parcele predstavljaju zemljište na kojem su davno, sredstvima preduzeća koje je vršilo izgradnju V. hidroelektrane, izgrađeni paviljoni namenjeni za smeštaj radnika tog preduzeća. Posle završetka te gradnje i odlaska radnika, ti paviljoni su ustupljeni Ferijalnom savezu V., koje ih i danas drži. Kasnije, tokom 1969. godine je izvršena adaptacija i dogradnja postojećih objekata od strane investitora Ferijalnog saveza V. (koji je tada bio u sastavu Ferijalnog saveza Jugoslavije) a izvođač je bila zidarska radnja jednog fizičkog lica. U toku 1984. godine izvedena je adaptacija i dogradnja postojećih objekata i izgradnja pomoćnih, sredstvima pribavljenim za tu svrhu na osnovu Samoupravnog sporazuma o udruživanju sredstava zaključenog između Ferijalnog saveza V. i SIZ-a, dašije zaštite u V. Takođe je utvrđeno da je Ferijalni savez V. upisan u registar Udruženja građana

512-a učešće zasude u v. Takođe je utvrđeno da je Ferijalni savez v. upisan u registar Oduzetenja građana rešenjem MUP-a Srbije - Sekretarijata u V. od 30.05.2003. godine i da isti nema pravnog prethodnika. Rešenjem IO Skupštine Opštine V. od 13.08.2003. predmetni objekti su dati Ferijalnom savezu V. na korišćenje i upravljanje bez naknade.

Na utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud je pravilno primenio materijalno pravo izvodeći materijalnopравни zaključak da navedeni objekti izgrađeni na predmetnim katastarskim parcelama ne predstavljaju državnu svojini u smislu člana 1. Zakona o sredstvima u svojini Republike Srbije („Službeni glasnik RS“, broj 53/95, sa izmenama i dopunama) obzirom da isti nisu stečeni, niti su izgrađeni, odnosno pribavljeni sredstvima u državnoj svojini. Te da sledstveno tome nema zakonskih razloga za traženu ništavost predmetnog ugovora o prenosu prava svojine na nepokretnostima zbog toga što zaključenjem istog nisu ispunjeni uslovi propisani članovima 8 i 8a citiranog Zakona; pa time ni za sa tog razloga traženu prenotaciju u javnim knjigama, upisom tužiočevog prava svojine na predmetnim nepokretnostima.

Drugostepeni je sud zauzeo suprotno pravno stanovište na bazi činjeničnog zaključka o tome da je deo pratećih pomoćnih objekata izgrađen sredstvima pribavljenim navedenim Samoupravnim sporazumom, čiji je jedan učesnik organ teritorijalne jedinice, smatrajući da se zato radi o sredstvima stečenim po samom Zakonu o sredstvima u svojini Republike Srbije, odnosno o državnoj svojini.

Sa pravnog stanovišta Vrhovnog kasacionog suda osnovani su navodi revizije tuženih o pogrešno primenjenom materijalnom pravu u drugostepenoj presudi. S` toga što se ne može prihvatiti pravni zaključak drugostepenog suda o pravnoj prirodi svojine objekata izgrađenih na predmetnim katastarskim parcelama, zasnovan samo na zajedničkom učešću (po osnovu navedenog Samoupravnog sporazuma) u izgradnji pratećih, pomoćnih objekata; kada po pravilima stvarnog prava takvi objekti samo prate pravnu sudbinu glavnih objekata. Kako su glavni objekti pribavljeni i izgrađeni sredstvima Ferijalnog saveza V. (u sastavu tadašnjeg Ferijalnog saveza Jugoslavije) u smislu odredbi članova 4, 9, 15, 37 i 38 Zakona o društvenim organizacijama i udruženjima građana („Službeni glasnik SRS“, br. 24/82, sa izmenama i dopunama i u brojevima „Službenog glasnika RS“ br. 53/93, 67/93, 48/94 i 101/2005) koja predstavljaju sredstva u društvenoj svojini; to upućuje na pravilnost zauzetog pravnog stanovišta prvostepenog suda: da predmetne nepokretnosti nisu stečene, izgrađene ili pribavljene sredstvima u državnoj svojini u smislu člana 1. citiranog Zakona o sredstvima u svojini Republike Srbije. Konsekventno čemu je pravilno zaključio da stoga nema zakonskih razloga za traženu ništavost predmetnog ugovora o prenosu prava na nepokretnostima i upis prava državne svojine.

Odluka o troškovima postupka doneta je u smislu člana 161. stav 2. ZPP, obzirom da je prvostepenom presudom pravilno odlučeno o ovoj naknadi u smislu članova 149. stav 1. i 150. ZPP-a, a da revidenti nisu opredeljeno zahtevali naknadu troškova revizijskog postupka u smislu člana 159. stav 2. ZPP-a.

Sa izloženih razloga, Vrhovni kasacioni sud je na osnovu člana 407. stav 1. ZPP, odlučio kao u izreci presude.

Predsednik veća - sudija

Vlasta Jovanović, s.r.